

**Proves d'accés a cicles formatius de grau mitjà de formació professional inicial,
d'ensenyaments d'arts plàstiques i disseny, i d'ensenyaments esportius 2021**

Competència en llengua catalana

Sèrie 1

INSTRUCCIONS

- Per cada error d'ortografia, gramàtica o lèxic es descomptaran 0,05 punts, fins a un màxim d'1 punt, a cada qüestió fins a la 6. Els errors de les qüestions 7 i 8 ja es tindran en compte en la correcció corresponent.

Llegiu atentament aquest text i responeu a les qüestions següents.

Meduses, la plaga estiuenca

Temem les meduses pel seu verí, i algunes, com la vespa de mar australiana, poden arribar, fins i tot, a provocar la mort. Però, a la Mediterrània, les espècies amb què vivim només ens poden produir erupcions cutànies persistents amb cremor i

5 formació de butllofes i crostes. Això sí, ens poden afectar tant vives com mortes, ja que qualsevol contacte amb un fragment de medusa ens produirà una picada. Per aquest motiu el problema s'agreuja durant els mesos d'estiu i a la primavera, quan arriben formant eixams a la costa, arrossegades pels vents de llevant.

10 Entre les causes de la proliferació de les meduses cal destacar la disminució dels seus depredadors naturals: les tortugues marines, alguns tipus de mol·luscs (com els nàutils) i peixos com les tonyines i el bot.

15 Segons estudis del CRAM, el Centre de Recuperació d'Animals Marins, només a la Mediterrània nord-occidental es pesquen accidentalment uns vint mil exemplars de tortuga careta cada any amb la tècnica pesquera del palangre. Altres causes de regressió de les tortugues són la pèrdua de platges on pondre els ous, l'erosió de la costa a causa de la urbanització i altres tècniques pesqueres com l'arrossegament. Un altre dels problemes és la semblança entre les meduses i les bosses de plàstic que llencem a la mar; la ingesta de plàstic té conseqüències fatals per a la supervivència de les tortugues.

20 Però no solament els seus predadors han disminuït, sinó que també ho han fet els competidors directes de les meduses, els peixos. La causa n'és la sobrepesca: la sobreexplotació dels recursos pesquers provoca una disminució de la biomassa mundial de peixos, i aquesta pèrdua pot ser compensada per un augment de la biomassa d'organismes gelatinosos com les meduses. La raó és que els peixos i les meduses
25 competeixen pel mateix aliment, principalment petits crustacis com els copèpodes. A més, una major població de meduses impedeix la regeneració dels bancs de peixos, ja que aquestes són depredadores també de les larves dels peixos.

Adaptació feta a partir d'un text de
Descobrir, núm. 269 (juliol 2020)

4. Escriviu un sinònim de les paraules i expressions següents, tenint en compte el sentit que tenen en el text, on les trobareu subratllades.
[1 punt: 0,25 punts per cada resposta correcta]

<i>Paraula o expressió</i>	<i>Sinònim</i>
formar («formant» línia 8)	
«destacar» (línia 9)	
«disminució» (línia 9)	
«a causa de» (línia 16)	

5. Definiu les paraules següents, subratllades en el text:
[1 punt: 0,5 punts per cada resposta correcta]

a) «verí» (línia 2):

b) platja («platges», línia 15):

6. Digueu a quina categoria gramatical (substantiu, adjectiu, determinant, verb, pronom, preposició, adverbi...) pertanyen els mots subratllats de la frase següent, treta del text:
[1 punt: 0,2 punts per cada resposta correcta]

«La ingesta de plàstic té conseqüències fatals per a la supervivència de les tortugues»

c) plàstic:

d) té:

e) fatals:

f) per a:

g) les:

7. Completeu les frases següents amb la forma verbal correcta del verb que hi ha entre parèntesis, tal com es fa al model; la forma verbal s'ha d'ajustar al context de la frase.

[1 punt: 0,25 punts per cada resposta correcta]

Model: Aquesta situació provocarà (PROVOCAR, futur) més danys al medi marí.

- a) Necessitem que tots vosaltres _____ (REFORÇAR) les mesures per controlar la neteja de les platges.
- b) Hem d'evitar que les tortugues _____ (DESAPARÈIXER) de la Mediterrània.
- c) Demà al matí, els biòlegs del zoològic _____ (ALLIBERAR, futur) deu tortugues a la platja.
- d) Sol·licitarem que la Unió Europea ens _____ (DONAR) una nova subvenció per substituir les bosses de plàstic.

8. Redacteu un text d'unes cent paraules sobre UN dels dos temes següents:
[3 punts]

- A. Creieu que les persones tractem el medi ambient com cal? Escriviu una redacció sobre aquesta qüestió, explicant la vostra opinió.
- B. Feu una redacció sobre l'animal que us agradi més i expliqueu per què l'heu escollit; podeu referir-vos a la seva relació amb les persones o amb altres animals, a les seves característiques, etc.